

K. Binytska. USAGE OF ACTIVE METHODS OF TRAINING IN THE PROCESS OF TEACHING THE COURSE “COMPARATIVE PEDAGOGY”

In the article special attention is concentrated on the peculiarities of using active methods of training when teaching the course “Comparative Pedagogy” for the correspondence students of speciality “Primary Education” of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy. The author analyzed the scientific works of the modern researchers on the mentioned issue. The features and advantages of using active methods of training in the work with the students of senior courses have been determined. The key peculiarities of realization of active methods of training, in particular conception of joint activity of students have been studied. It is stressed that one of the directions of perfection of the process of training primary school teachers is introduction of active methods, to which belong game forms and active methods of lessons conducting. Active methods have their characteristic features: they effectively stimulate both students’ and teacher’s activity; they are highly effective; they are many and they are varied. In the article the examples of using active methods of training when teaching the discipline “Comparative Pedagogy” have been offered, namely: brain storming, microphone, purpose-oriented groups, world café. The problems, which appear while using active methods of training students have been mentioned, namely: lack of ability to listen to other people, absence of desire to express the thought in the process of discussion, to compromise and take into consideration other people’s thoughts; passive perception of the educational material; the habit to work following the teacher’s instructions and inability to work under the conditions of uncertainty and absence of clear algorithm of actions; it is difficult for students to be mobile; students-leaders try “to draw” the group forward, when weaker students become passive at once and others.

Key-words: active methods of training; training; students.

Рецензенти

І. П. Ящук – д. п. н., проф.
О. М. Галус – д. п. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 12.11. 15
Прийнято до друку 26.12.15

УДК 378 [37.013+330]

N. I. Volkova
ORCID ID 0000-0001-7324-3431

USING INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN THE STUDY OF ECONOMIC SUBJECTS

Nowadays Higher educational institutions of Ukraine that prepare future economists can not stay away from accelerated, advanced and innovative development of education and demand the conditions for development of self-identity for life. Higher education system is designed to provide knowledge about the professional sphere of activity, its specificity, has to shape the personal quality of a specialist. A graduate of Higher School should have a strong and deep knowledge of professional thinking, have their own professional and personal attitude. For this purpose it is necessary to employ the full range of psychological, pedagogical, sociological tools that are directly contribute to solving this problem. The purpose of the article is the rationale for the use of interactive technologies in the process of economic subjects.

In this paper it is proved that the use of active methods of teaching and learning of the built-in interactive learning technology will improve the quality of students, to form a new generation of professionals that are designed to carry out efficiently the modernization of the modern model of the national economy.

Keywords: expert of economic direction; interactive technology; interactive learning; professional training.

Introduction. Higher educational establishments of Ukraine, which prepare future economists at present cannot remain away of accelerated, advanced, innovative development of education and science and require ensuring conditions for development, personal fulfillment lifelong. Higher education system is designed to give knowledge about the professional scope of its specificity, has to form personal qualities of specialist. Graduate of high school must have a strong and deep knowledge, professional thinking, have their own professional and personal position.

For this purpose it is necessary to use the full range of psychological, pedagogical, sociological tools that directly help deal with this problem (Lutsyk I.H., 2007).

At the present stage of development of Ukrainian society economic education promotes individual who will adjust their actions in accordance with existing market laws. The main task of economic education – to form active economic actors, ie not just producers and passive consumers and individuals can actively influence the economic processes at the micro level,

and adequately evaluate government actions at the macro level. Only in this case, the public relations move to a higher level (Qualifying characteristics, 2004).

Thus arises the problem of efficiency of educational process in higher educational institutions of economics with the aim of training a new generation of economists. For our country this process is particularly important. The need for professionals in the economic sphere increases the demand for economic education and demand by employers. This process also improves the quality of economic education that is essential for its flexibility.

The question of raising of the level of training of graduates of higher education, including economic, is especially important in modern society. Problems of reformation of professional education in Ukraine are analyzed in the works of N.G. Nychkalo, I. L. Likarchuk, A. P. Chaban and others. Training of future specialists for the performance of official duties is complex and multifaceted. Its success will depend on the extent to which coordinated effort of professional training. Extensive knowledge of students, their own beliefs and, mostly, values acquired during the training. Graduate of high school – a specialist who has received appropriate training, quickly focused in the new contemporary situations and can decide economic tasks. A limited number of graduates with a high level of economic and professional training explains above all, the lack of implementation of the learning process of new technologies, forms and methods of active learning.

Progressive learning technologies investigated by V. P. Bezpalko, G. K. Selevko, S. O. Sysoieva, A. S. Padalka and others. The introduction of active learning techniques discussed by P. M. Shcherban, V. A. Rybalskyi, O. O. Verbitskyi and others. The development, implementation and usage of game learning in the training covered in the writings of L. D. Dudko, I.M. Nosachenko, N.V. Shapilova and others. The issue of organization and conducting studies on economic subjects, their methodological support

devoted to the work of many scientists, such as: V. P. Kovalenko, V. G. Pelykh, N. V. Pochernina, I. M. Bendery, S. M. Grushetskyi, Ju. P. Firman and others. The results of these scientific works may be used only as a guide in the formation of methods of teaching of economic disciplines. Note, however, that many theoretical and practical problems, especially the introduction of new technologies in the methods of teaching of economic disciplines require further research nowadays.

Thus, the **purpose of the article** is substantiation of necessity of the using of interactive technologies in the study of economic disciplines.

The main researches. The changes taking place in the socio-economic environment, making significant adjustments to the content of training, promote the growth of public attention to the education of their professional and high business and ethical qualities, ability to make decisions. In our opinion, the efficiency

of the educational process is conducive to interactive technologies that increased activity of students by developing their creative thinking, ability to communicate, to think and make decisions.

We believe that to maximize the effectiveness of the implementation of interactive technologies in the training of future specialists of economic direction should come from industry established state standards and competencies of future professionals didactic purpose of active methods of teaching (Educational Qualification Characteristics, 2004).

To prepare competitive professionals that are able to occupy leadership positions in economic services of modern enterprises, should take into account that they, in addition to specialized professional skills, should:

- set goals and formulate tasks related to the implementation of professional functions;
- find solutions to problems, including non-standard facing economic services company;
- be prepared to cooperate with colleagues and work in a team, to know how to manage the work and make effective management decisions (Educational Qualification Characteristics, 2004).

Interactive training. The formation and development of such competencies online training provides. It should be noted that there are different definitions of interactivity both in its methodological content, and in the context of information and technological software interactivity. The concept of interaction arose up first in sociology and social psychology. For a theory of symbolic interactions (founder – American philosopher George. Mid) is characterized by the consideration of the development and functioning of personality, creation of man's «I» in situations of communication and interaction with other people. In psychology interaction is the ability to interact or be in the mode of conversation, dialogue with anything (e.g., computer, educational means and so on) or anyone. Social interaction is the process in which individuals during the communication that occurs in a group their behavior affects other individuals, causing a response. Psychologists stresses that the most effective changes in attitudes, motivation and behavior of people easier implemented in groups.

In the last decade there was an interactive polls, programs on radio and television that are directed to the organization of «live» communication, free exchange of opinions with the audience and listeners (Sysoieva S. O., 2011). The concept of «interactivity», «interactive learning», «interactive methods and techniques of learning», «interactive technology» is increasingly appeared in articles and scientific papers on pedagogy, in sections of manuals describing the process of learning as communication, cooperation, integration of peer-to-peer collaboration. The term «interactive learning» is also used in the study of problems of application of modern information technologies in teaching, distance education, using the resources of the Internet and electronic

textbooks, manuals and so on. Modern computer telecommunications allow participants to engage in «live» interactive dialogue (written or oral) with a real partner and also allow for an active exchange of messages between the user and the information system in real time. Computer training programs with interactive tools and devices provide a continuous dialog the user interacts with the computer, allow users to manage the learning process, to adjust the speed of the learning material, to return to the initial stages. At the present stage of the development of the pedagogical theory, the notion of «interactive learning» is largely regarded as: the training, built on the interaction of the learner with the learning environment, the educational environment; training, based on the psychology of human relationships and interactions; training, the essence of which lies in the organization of joint process of knowledge, when knowledge is extracted in joint activities through dialogue, polylogue between students themselves and the teacher (Sysoieva S. O., 2011).

The basic principles of interactive learning include:

- the principle of dialogic interaction,
- the principle of cooperation and collaboration,
- the principle of actively-playing (playing) i

training organization.

Positive results of interactive learning. During interactive learning the teacher serves as the facilitator, consultant. Central to its activities is not a single student as an individual but interactive group of students that stimulate each other. In the application of interactive technologies acts on the intellectual activity of the spirit of competitio, when people collectively searching for the truth. In addition, there is a psychological phenomenon, as an infection (not an imitation, namely infection), and any neighbor expressed the thought can inadvertently cause their own, similar or close to its views or, conversely, does the opposite. Most fully these effects manifest themselves in games and training technology. We are impressed by the opinion of S. O. Sysoieva, who identifies the following positive results of online learning:

1. Interactive teaching methods allow to intensify the process of understanding, learning and creative application of knowledge in solving practical tasks. Efficiency is achieved through a more active involvement of students in the process not only receive, but also the direct use of integrated knowledge. If the forms and methods of interactive learning are applied regularly, the students form productive approaches to the mastery of information, fear disappears to make the wrong assumption and establishes a trusting relationship with the teacher.

2. Interactive learning increases motivation and engagement of students to solve educational problems that gives the emotional impetus for the subsequent search activity of subjects of learning, motivates them to action. Interactive learning builds the ability to think out of the ordinary.

3. Interactive training gives you the experience of establishing contact, interdependent value-semantic

relations with the world (culture, nature) people and yourself – the experience of dialogical cognitive activity, social and moral relations of communication and self-discovery.

4. Interactive activity provides not only the growth of knowledge, abilities, skills, ways of life and communication, but also is a necessary condition for the formation and improvement of professional competence (competence – proven commitment to action) through the inclusion of participants of educational process in the conscious experience of individual and collective activities to gain experience, recognition and appreciation of values.

5. Since interactive learning implies the possibility of communication with the teacher and learning partners, cooperation in the process of cognitive and creative activity, the control system for the assimilation of knowledge and methods of cognitive activity, skills to apply knowledge in different situations may be based on operational feedback, which makes the control of knowledge, abilities, skills permanent, more flexible and humane.

6. One of the purposes of interactive learning is to change not only the experience and attitudes of participants, but also the reality. Mostly interactive teaching methods are simulated and interactive activities that take place in public and public practice of a democratic society (S. O. Sysoieva, 2011). However, according to Lutsik I. G., in the use of interactive technologies can manifest their shortcomings:

- the absorption of a small amount of information requires considerable time;
- it is difficult to establish learning as a permanent mechanism;
- each interactive technology requires prior review and training procedures;
- the result of the students' work is less predictable;
- discipline of students in interactive class can be a challenge for a teacher (Lutsik I. G., 2007).

In our opinion, these shortcomings do not diminish the value of using interactive technologies for teaching material. Using interactive technologies in teaching economic disciplines can significantly increase the level of learning of students and, therefore, increase the level of their knowledge and research and the application of special software for the implementation of these processes is imperative to success.

The advantages of game-based learning. Analysis of the research allowed us to validate the advantages of using game-based learning in the professional training of future specialists in Economics. We agree with the opinion of Trainiev V. A. that:

- a gaming method in the system of specialist training is a way of organization, promotion and motivation, monitoring teaching and learning activities;
- a gaming method allows to simulate various situations future professional activity and thus bring learning to the real conditions of the work;

– Just in games are great opportunities for organizing the training in a group, the pair forms that are found most effective for enhancing interaction between teacher and students, between students themselves. Together in pairs or subgroups of this interaction becomes more concrete, more learner-oriented, leading the cognitive and communicative development of our adult students;

– a gaming method enables laying in the learning process a wide range of areas, lines of interaction between the parties: the teacher – the student, the student – the student, the teacher – the subgroup, the subgroup – the subgroup, the student – the subgroup others. In the simulated situation through a clear division of responsibilities between the parties, in the direction of the game for each and each for all interaction with various directions increases (of course,

depending on the type, the nature of the game). The basis for such interaction is educational material on topics of the course, the degree of assimilation which characterizes the effectiveness gaming methods. The preparation for game requires careful study of material and in the game is an active exchange of information, its reconsideration, analysis, recruitment, testing practice, search for new knowledge through self-solving tasks. So the field of transmitted and assimilated information increases (in the classroom using the Games absorbed 80% of educational material – and this is not the limit) (Trainiev V.A., 2005)

Conclusions. Thus, the use of active methods of teaching and learning of built-in interactive learning technologies will improve the quality of students to form a new generation of professionals who are effectively designed to modernize the modern model of the national economy.

Література

1. **Вахруцева Т. Ю.** Інтерактивні технології як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів // Нові технології навчання. – 2007. – № 47. – С. 64-68.
2. **Луцук І. Г.** Використання інтерактивних методів як засіб створення інтенсивного освітнього середовища // Нові технології навчання. – 2007. – № 46. – С. 59-63.
3. **Максимова Л. П.** Ефективність моделі забезпечення якості професійної підготовки майбутніх економістів засобами інформаційно-комунікаційних технологій / Л. П. Максимова // Педагогічний процес: теорія і практика, № 1. – 2014. – С. 81 – 85.
4. **Освітньо-кваліфікаційні** характеристики бакалавра, спеціаліста і магістра спеціальності “Економічна кібернетика” напряму підготовки 0501 – “Економіка і підприємництво”: Офіційне видання: Наукове видання. – К., 2004. – 55 с.
5. Освітологія: фахова підготовка: навчально-методичний посібник / За ред. В. О. Огнев'юка; Авт. кол.: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва, О. О. Драч, К. О. Линьов, Л. В. Гонюкова, І. М. Зеліско, Ю. М. Жукова, М. Ю. Фещук, Т. Г. Купрій, М. М. Галицька, Н. А. Побірченко, Л. В. Козак, О. М. Кузьменко, І. І. Тригуб. – К.: ВП «Едельвейс», 2014. – 615 с.
6. **Сисоєва С. О.** Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
7. **Сучасний урок.** Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібник / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І. Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
8. **Трайнев В. А.** Учебные деловые игры: методология и практика проведения: Учеб. пособие. – М.: НИСЭ, 2005. – 281 с.

Н. И. Волкова. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРАКТИВНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН

В статье проанализирована проблема профессиональной подготовки специалистов экономического направления; раскрыта сущность понятий «интерактивное обучение» и «интерактивные технологии»; охарактеризованы особенности использования интерактивных технологий в процессе изучения экономических дисциплин; обоснованы преимущества использования игрового обучения в профессиональной подготовке специалистов экономического направления.

Ключевые слова: интерактивное обучение; интерактивные технологии; профессиональная подготовка; специалист экономического направления.

Н. І. Волкова. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

У статті проаналізовано проблему фахової підготовки фахівців економічного напряму; розкрито сутність понять «інтерактивне навчання» та «інтерактивні технології»; охарактеризовано особливості використання інтерактивних технологій у процесі вивчення економічних дисциплін.

Зазначено, що сьогодні існують різні визначення інтерактивності як за своїм методологічним змістом, так і в контексті інформаційно-технологічного забезпечення інтерактивності. На сучасному етапі розвитку педагогічної теорії поняття «інтерактивне навчання» здебільшого розглядається як: навчання, побудоване на взаємодії учня з навчальним оточенням, навчальним середовищем; навчання, що ґрунтується на психології людських взаємин і взаємодій; навчання, сутність якого полягає в організації спільного процесу пізнання, коли знання здобуваються в спільній діяльності через діалог, полілог учнів між собою й викладачем.

До основних принципів інтерактивного навчання відносять:

- принцип діалогічної взаємодії,
- принцип кооперації й співробітництва,
- принцип активно-рольової (ігрової) і тренінгової організації навчання.

У статті обґрунтовано переваги використання ігрового навчання у професійній підготовці фахівців економічного напрямку. Використання активних методів навчально-пізнавальної діяльності вбудованих в інтерактивні технології навчання дозволить підвищити якість підготовки студентів, сформуванню нової генерації фахівців, які покликані ефективно провести модернізацію сучасної моделі національної економіки.

Ключові слова: інтерактивне навчання; інтерактивні технології; фахова підготовка; фахівець економічного напрямку.

Рецензенти

С. О. Сисоєва – д. п. н, проф., чл.-кор. НАПН України
Н. А. Побірченко – д. психол. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 11.11.15

Прийнято до друку 26.11.15

УДК 783:378.147(477)

А. М. Кифенко

ORCID ID 0000-0001-7996-1768

УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА МУЗИКА В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті розглянуто українську духовну хорову музику як потужний інструмент регуляції гуманістично-ціннісних відносин учасників хорового колективу та їх духовно-моральних якостей. Висвітлено значення української духовної хорової музики в репертуарі навчального колективу. Визначено сутність духовної хорової музики, схарактеризовано вагомість впливу духовного співу на формування особистості. Сучасні мистецтвознавці Н. О. Герасимова-Персидська, І. Ф. Ляшенко, П. І. Сікур, С. І. Уланова, М. С. Юрченко доводять, що духовна музика виступає одним з основних компонентів художньої культури і фіксує в собі характерні риси об'єктивації змісту її світоглядницьких основ. Вона як вид мистецтва опосередковує в собі загальнокультурну домінуючу суспільства, розкриває всі прояви його духовного життя, інтелектуальний та соціально-психологічний потенціал. Розглянуто релігійні хорові твори українських композиторів з точки зору дидактики та моралі, які складають невід'ємну частину репертуару навчального хорового колективу.

Ключові слова: духовна хорова музика; особистість; репертуар; хоровий колектив.

Вступ. Зміни, які відбуваються в сучасному соціально-політичному та культурному житті України, викликають актуалізацію такого пласту музичної культури як духовна хорова спадщина. Це дає новий імпульс для розвитку даного виду хорового мистецтва, що є не тільки частиною національної духовної культури України, а й потужним інструментом регуляції гуманістично-ціннісних відносин людини з дійсністю, чинником формування духовних потреб суспільства. Упродовж XX століття українська духовна музика була важливим чинником виховання молоді, яким й залишається в XXI ст. Хоровий церковний спів як провідна форма духовної музики в Україні стає справжньою школою естетичного, морального і громадянського виховання всіх соціальних верств населення (Валиахметова А., 2011, с.35). Комплексний виховний вплив духовних піснеспівів обґрунтовували відомі вчені кінця XIX – початку XX століття: Е. Ганслик – представник австрійської естетики та музичної критики, автор відомої праці «Про музично прекрасне», К. Ейгес –

композитор і педагог, досліджував музичну естетику та філософію музики (відомі роботи – «Основні питання музичної естетики», «Нариси з філософії музики» та ін). Нині, за часів незалежності України, значно активізувалася потреба духовного та естетичного виховання особистості, збільшився процес вивчення духовної музики та її використання у загальноестетичному й морально-етичному вихованні молоді. О. Олексюк, духовний потенціал особистості окреслює як «пріоритетний вектор руху музично-педагогічної освіти XXI ст.» (Олексюк О., 2013, с. 45).

Метою статті є розкриття значення української духовної хорової музики в репертуарі навчального хорового колективу. Реалізація мети потребує вирішення таких завдань: визначити сутність поняття «духовна хорова музика»; розкрити значення впливу духовного співу на формування особистості; розглянути релігійні хорові твори українських композиторів з точки зору дидактики та моралі.